

SAVONIA

MUU RAPORTTI - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
LUONNONVARA- JA YMPÄRISTÖALA

MAITOTUOTTEIDEN VALINTAAN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Tutkimusraportti

TEKIJÄ:

Johanna Kiesiläinen

1	JOHDANTO	3
2	TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA MENETELMÄT	5
2.1	Tutkimusmenetelmät	5
2.2	Kyselyn toteutus ja kyselylomake	7
2.3	Vastausten analysointi	7
3	TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS	8
4	TUTKIMUKSEN TULOKSET	10
5	JOHTOPÄÄTÖKSET	25
	LÄHTEET	27
	LIITE 1	28
	LIITE 2	31
	LIITE 3	32

1 JOHDANTO

Suomalaiset kuluttavat eniten maitoa koko maailmassa. Keskimääräisen arvion mukaan kuluttajaa kohden suomalaiset käyttävät vuodessa 361 kiloa maitoa. Luonnonvarakeskus Luken ravintotaseen ennakkotietojen mukaan suomalainen kuluttaja käytti vuonna 2020 keskimäärin 144 kg nestemäisiä maitotuotteita. Nestemäisen maidon juonti on vähentynyt huomattavasti muutaman vuosikymmenen aikana. Vuonna 2020 nestemäisen maidon kulutuksen määrä väheni 4 % edelliseen vuoteen 2019 verrattuna. Maitolaaduista suosituinta kevytmaitoa on juotu 57 % ja rasvatonta maitoa 30 % sekä täysmaitoa n. 10 % nestemäisten maitotuotteiden kokonaiskulutuksesta. (Luke, 2020)

Vaikka nestemäisen maidon juominen on vähentynyt huomattavasti, maitotuotteita kuten juustoja, jogurtteja ja hapanmaitotuotteita kulutetaan aiempaa enemmän. Suomalaisten kuluttamasta maidosta 70 % on tuotettu Suomessa. Maidontuotannon sivutuotteena tuotetaan myös naudanlihaa. Suomalaisesta naudanlihantuotannosta noin 85 % syntyy maidontuotannon ns. sivutuotteena. Maitotiloilla syntyneet sonnivasikat kasvatetaan lihantuotantoon ja maidontuotannosta poistetut lypsy-lemmät käytetään lihaksi. (Valio, 2020)

Lypsykarjatalous on yksi maatalouden tärkeimpiä elinkeinoja. Suomalainen maito on erittäin korkea laatuista ja lehmien hyvinvoinnista ja hyvästä hygieniasta huolehtiminen menee suomalaisessa maidontuotannossa etusijalle. Tuottavuus suomalaisilla lypsykarjatiloilta on korkeaa, arvioilta yksi lypsy-lemmä lypsää vuosittain keskimäärin yli 8 000 kilogrammaa maitoa. Syy korkealle tuottavuudelle mitä ilmeisemmin löytyy tuotantoeläinten hyvinvoinnista ja korkealaatuisesta ruokinnasta. Lypsykarjan jalostuksella eläinaineksestä on saatu aiempaa terveempää ja tuottavampaa. (Valio, 2020)

Laiduntamisella tarkoitetaan lehmien kohdalla vapaata ruokailua nurmikasvustossa. Laiduntamisella on katsottu olevan merkittäviä vaikutuksia lehmien hyvinvointiin ja terveyteen. Noin 87 prosentilla kotimaan lypsykarjatiloilta on laidunnusmahdollisuus. Mahdollistamalla laiduntaminen voidaan edistää eläimen lajinmukaista käyttäytymistä. Laiduntaminen on kuitenkin vähentynyt aikaisempaan verrattuna tilakokojen kasvaessa ja parsinavetoiden vähentyessä. Tuotosseurantaan kuuluvien tilojen lehmistä 69 prosenttia elää nyt pihatoissa. Vuonna 2013 vielä yli puolet lehmistä eli kytkettyinä parsinavetoissa (Eläinten hyvinvointi keskus EHK). Karjakoon suurentuessa tarvitaan laidunnuspinta-alaa enemmän ja riittävän laidunmäärän järjestäminen tilakeskuksen välittömään läheisyyteen voi olla haasteellista.

Tehtyjen tutkimusten mukaan laiduntava lehmä liikkuu 2–8 km päivittäin. Nykyisissä suurissa robottipihatoissa lehmät pääsevät liikkumaan vapaasti navetan sisätiloissa ja kävelevät noin 400–800 metriä päivässä. Useissa pihatoissa on järjestetty lehmille ympärivuotinen ulkoilumahdollisuus. Ulkoilun tiedetään parantavan lehmien terveyttä ja hyvinvointia. Hyvinvoiva ja terve lehmä on tuottava lehmä.

Parsinavetoissa elävät lehmät ovat kytkettyinä parsiin, joten liikunta mahdollisuudet ovat erittäin vähäiset. Laki edellyttää, että parressa elävän lehmän on päästävä laiduntamaan vähintään 60 päiväksi touko-syyskuun välisenä aikana. Laki ei velvoita laidunnus- eikä ulkoilumahdollisuutta pihatossa eläville lehmille. Kuitenkin 60 prosentissa suomalaisista lypsykarjapihatoista on järjestetty ympärivuoti-

nen ulkoilumahdollisuus esim. hiekkapohjaiseen ulkoilutarhaan. Ruotsissa laki velvoittaa laidunnuksen järjestämisen kaikelle lypsykarjalle. (Maitojame, 2020)

Yhä useamman kuluttajan tiedetään tekevän ruokaan liittyviä valintojaan ekologisin perustein. Ilmastokysymysten rinnalla maidontuotantoa puhututtaa eläinten hyvinvointi. Eettisyydellä ja luonnollisuudella on aiempaa suurempi merkitys kuluttajien ostovalintoihin. Kuluttajat ihannoivat maalais-idylliä vehreillä kesäisillä laitumilla käyskentelevistä eläimistä. Kesäisenä aurinkoisena päivänä vihreällä kasvustolla laiduntava nauta koetaan usein hyvinvoivaksi ja onnelliseksi tuotantoeläimeksi. Tällaisella mielikuvalla brändätyt tuotteet luovat kuluttajalle mielikuvan hyvinvoivasta eläimestä. Kysymys kuuluukin, miten tärkeää todellisuudessa lypsykarjan laiduntaminen kuluttajille sitten on? Voiko pihatossa vapaana elävä lypsylehmä voida hyvin, mikäli se ei laidunna? Pohdinnan ytimeen sijoittuu kuluttajien näkemykset laiduntamisen merkityksestä eläinten hyvinvointiin. Kuluttajille kohdennetussa kyselyssä selvitetään kuinka paljon lypsykarjan laidunnus ja ulkoilumahdollisuudet vaikuttavat kuluttajien ostovalintoihin maitotuotteiden kohdalla. Merkitseekö kuluttajalle enemmän maitotuotteen hinta vai vaikuttaako osuvasti kohdennettu brändäys esim. "laiduntavan lehmän maito".

Kuluttajien ajatukset ja mieltymykset eläinten hyvinvoinnista ovat olleet viime aikoina mediassa hyvinkin korostetussa asemassa. Aihe laiduntamisen merkityksestä kuluttajille valikoitui aiheeksi ajankohtaisuutensa lisäksi, mielenkiinnon ja merkittävyytensä pohjalta. On mielenkiintoista tietää kuinka paljon painoarvoa eläinten hyvinvointi todellisuudessa tuo kuluttajan suorittaessa ostovalintaansa esimerkiksi päivittäistavarakaupan maitohyllyllä ja miten kuluttajat kokevat eläinten hyvinvoinnin tuotannossa, jossa eläimet eivät laidunna? Lisäksi halutaan tietää mikä on kuluttajien tietoisuus laiduntamisesta; tarkoittaako laiduntaminen kuluttajille vain ulkoilevaa lehmää?

Toimeksiantajana tutkimukselle toimii JALAKA-hanke. JALAKA-hankkeella tavoitellaan Pohjois-Savossa nautakarjan jaloittelun ja laiduntamisen edistämistä yhteistyössä eri toimijoiden välillä. Hankkeen avulla pyritään tuomaan uutta tietoa liittyen nautojen jaloitteluun ja laiduntamiseen. JALAKA-hankkeen toteuttajina on Savonia, ProAgria Itä-Suomi sekä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto. (<https://jalaka.savonia.fi/>)

2 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA MENETELMÄT

1.1 Tavoitteet

Tutkimustyön tavoitteena on selvittää lypsylehmän laidunnusmahdollisuuden merkitys maitotuotteiden loppukäyttäjille. Kartoitetaan kuluttajien eli loppukäyttäjien tietoisuus laiduntamisesta ja otetaan selvää millainen merkitys lypsylehmien laidunnusmahdollisuuksilla on kuluttajien ostokäyttäytymiseen kotimaisten maitotuotteiden kohdalla. Tavoitteena myös saada kuluttajien asenteet ja mieltymykset tuottajien tietoisuuteen. Tieto kuluttajien mieltymyksistä on merkittävässä asemassa myös tuottajien näkökulmasta, kun tiedetään mitä tuotteen loppukäyttäjä haluaa tuotteelta.

Tutkimus suoritetaan kyselytutkimuksena kuluttajille. Kyselyn laatimiseen käytetään Webropol-ohjelmaa. Kyselyssä selvitetään alkuun käyttäkö vastaaja maitotuotteita ja onko maitotuotteiden kotimaisuus hänen ruokakunnassaan tärkeää. Kyselyllä pyritään selvittämään valitseeko vastaaja maitotuotteet niiden alkuperän vai hinnan perusteella. Halutaan tietää vastaajan tietoisuus laiduntamisesta ja sen merkityksestä vastaajan näkemykseen lypsykarjan hyvinvoinnista. Tutkimustulosten avulla pystytään analysoimaan kuluttajien ajatuksia laiduntamisesta ja sen merkityksistä ostovalintoihin. Analysoinnin tulosta voidaan mahdollisesti hyödyntää kotimaisten maitotuotteiden markkinoinnissa sekä välittää tuottajille tärkeää tietoa kuluttajien näkökulmista. Kuluttajien mieltymysten selvittäminen on aiheellista kotimaisen ruoantuotannon arvostuksen lisäämisen kannalta.

Tutkimuksen tekijän tavoitteena on oppia uutta ja kehittyä merkittävästi kyselytutkimuksen laatijana. Kyselytutkimuksen laatiminen ja analysointi on tutkimuksen suorittajalle vierasta. Tutkimuksen laatijalla on omakohtainen näkemys kotimaisesta maidontuotannosta ja laiduntamisen vaikutuksista eläinten hyvinvointiin. Tutkimuksen laatijan odotuksena tutkimukselle on tietää maitotuotteiden loppukäyttäjien mieltymykset ja ajatukset kotimaisesta maidontuotannosta ja eläinten hyvinvoinnista linkitettyinä laiduntamiseen. Täysin omana oletusarvona eli tässä tapauksessa nollahypoteesina tutkimuksen laatijalla on, ettei kuluttajien ostovalintoihin maitotuotteiden kohdalla vaikuttaisi laiduntaminen. Olettamuksena on, että valtaosa kuluttajista arvelee kotimaisen lypsykarjan hyvinvoinnin olevan korkealuokkaista. Oletetaan myös, ettei huomattava osa kuluttajista ole välttämättä tietoisia määritteiden "laiduntaminen" ja "ulkoilu" eroavan toisistaan. Hieman epäluuloisena olettamuksena on myös, ettei osaa kuluttajista kiinnosta maitotuotteiden alkuperä tai tuotantoeläinten hyvinvointi laisinkaan. Kuinka kyselyyn vastaa kuluttaja, joka ajattelee valitsemiensa maitotuotteiden alkuperäksi kaupan eikä tuotantoeläintä ja tuottajaa? Pohditaan, onko laiduntaminen kuluttajien mielestä merkittävä osa nautojen hyvinvointia ja aiheuttaako se ristiriitaisia olettamuksia. Kuluttajien tietoisuus laiduntamisen ja ulkoilun eroista on vaikuttavassa roolissa pohdittaessa laidunnuksen merkitystä tuotantoeläinten hyvinvointiin.

2.1 Tutkimusmenetelmät

Tutkimuksessa käytetään alustana kuluttajakyselylle Webropol-kyselyä, joka on osa määrällistä tutkimusta. Kyselyssä kysytään Kuopion ja Joensuun alueen kuluttajilta mieltymyksiä maitotuotteista. Kysymykset muotoillaan valinta- ja monivalintakysymyksiksi. Kysymyksiä kyselyssä yhteensä kah-

deksan, joista osa sulkeutuu vastaajalle riippuen hänen vastausvalinnoistaan. Opintojakson opettaja ja pilotointiryhmä tarkastaa kyselylomakkeen ennen julkista jakoa. Pilotointiryhmä koostuu tutkimuksen laatijalle entuudestaan tutuista kuluttajista. Pilotointi ryhmäksi haluttiin valita joukko henkilöitä, joilla ei ole kokemusta maataloudesta eivätkä opiskele maatalousalaa. Kun kyselyyn on tehty tarvittavat korjaukset, toimeksiantaja tarkastaa kyselyn. Kun kysely on hyväksytty, se lähetetään sosiaalisessa mediassa paikallisiin ryhmiin. Sosiaalisen median kanavana kyselyn jakoon käytetään Facebookia. Tutkimuksen laatija on liittynyt Facebookin Kuopion ja Joensuun paikallisiin ”puskaradio” ryhmiin, joissa kyselyä on tarkoitus jakaa. Aihe on rajattu maidontuotantoon ja pääpainona laiduntaminen. Tutkimusta rajataan myös alueellisesti kohdistumaan Joensuuhun ja Kuopioon. Yksi suurempia haasteita on saada kyselylle laaja vastaajajoukko rajatulta alueelta. Rajauksella pyritään helpottamaan riittävän vastaajajoukon tavoittamista. Alueellisen rajauksen ansiosta saadaan selville kaupunkikohtaista tietoa. Tietoa pystytään hyödyntämään paikallisille tuottajille ja sitä kautta voi avautua mahdollisuus parantaa lähiruoan asemaa. Mutta lähiruoka on itsessään niin laajamittainen aihe, että tässä tutkimustyössä aihe rajataan ainoastaan laiduntamiseen ja maidontuotannossa.

Kyselyyn toivotaan vastaavan mahdollisimman monta kuluttajaa. Erillistä kohderyhmää kyselylle ei ole, sillä kaikki me voimme olla maitotuotteiden loppukäyttäjää iästä, ammatista ja sukupuolesta riippumatta. Kyselyssä kerättyjen vastausten avulla pystytään analysoimaan kuluttajien mieltymyksiä laiduntamisesta ja lypsykarjan hyvinvoinnista. Analysoinnin avulla pystytään vertailemaan kaupunki kohtaisia eroavaisuuksia kyselyn tuloksissa. Kyselyssä halutaan tietää käyttäkö vastaaja maitotuotteita ja jos ei käytä, niin mikä siihen on syynä. Vastaajilta, jotka eivät käytä maitotuotteita karsiutuivat maitotuotteita koskevat kysymykset pois kyselyssä.

Kyselyn tuloksia voi seurata Webropolissa, josta ne voidaan siirtää analysoitavaksi esimerkiksi Exceliin. Kyselystä saatujen tulosten perusteella laaditaan johtopäätökset. Kyselylle asetetaan aukioloajaksi muutama viikko. Kyselyajan sulkeuduttua tulokset analysoidaan ja tuloksista kirjoitetaan raportti toimeksiantajalle.

Kaikille kyselyyn vastaaville on samat kysymykset samassa järjestyksessä. Kyselyssä on valmiit vastausvaihtoehdot, joista vastaaja valitsee hänelle sopivimmat vaihtoehdot. Lisäksi useiden kysymysten loppuun on mahdollista lisätä oma kommentti tai vastausvaihtoehto. Viimeinen kysymys on avoin, johon vastaaja voi vapaamuotoisesti kirjoittaa lisäkommenttejaan kotimaisesta maidontuotannosta.

Kyselylomakkeesta pyritään tekemään mahdollisimman selkeä ja yksinkertainen. Kysymykset laaditaan helposti ymmärrettäviksi ja vastausvaihtoehtoista tehdään mahdollisimman kattavia. Tarkoituksena on luoda kysely, johon kuka tahansa pystyy vastaamaan. Kyselyn kohderyhmän eivät ole tuottajat vaan maitotuotteiden loppukäyttäjät. Tärkeää huomioida kysymysten ja vastausten selkokieli sekä karsia mahdolliset ammattisanat kokonaan pois kyselystä.

Kyselyssä selvitetään vastaajan asuinpaikkakunta. Vastausvaihtoehtoiksi on asetettu Joensuu ja Kuopio. Alueellisen rajauksen ansiosta pystytään vertaamaan kahden maantieteellisesti lähekkäin sijaitsevan keskisuuren kaupungin tuloksia. Kuopion väkiluku oli vuoden 2020 lopussa 120 210 asukasta (Kuopion kaupunki, 2021). Joensuussa väkiluku oli vuoden 2020 alussa 76 850 asukasta (Jo-

ensuun kaupunki, 2020). Kuopion alueella on 741 maatilaa ja niiden pelto- tai puutarhaviljelyksessä oleva pinta-ala on yhteensä 27 467 hehtaaria (Kuopion kaupunki, 2021). Vuonna 2019 Kuopiossa toimi 738 maatilaa. Joensuussa vuonna 2019 oli 243 maatilaa (Luke, Tilastotietokanta, 2021). Joensuun kaupungilla ei ollut tarjota alueen maatalojen vuoden 2021 määrää.

Suurimpana haasteena tutkimukselle riittävän suuren vastaajajoukon löytäminen sekä tutkimuksen tekijän kokemattomuus tutkimuksen laatimisesta. Kokemattomuutta voidaan ratkaista perehtymällä opintojaksolla tarjottuihin kurssimateriaaleihin sekä hyödyntämällä kurssilla järjestettäviä työpajatunteja. Webropol-ohjelman käyttöohjeisiin perehtyminen on tärkeä osa kyselyn laatimista.

2.2 Kyselyn toteutus ja kyselylomake

Opintojaksolla laadittu kyselylomake lähetettiin ensimmäiseksi arvioitavaksi opintojakson ohjaavalle opettajalle, jonka jälkeen ohjeiden mukaisesti muokattu kysely lähetettiin kommentoitavaksi vielä toimeksiantajalle ja pilottiryhmälle. Apuna kyselyn pilotoinnissa toimi pieni joukko kuluttajia, joille kysely lähetettiin täytettäväksi. Pilottiryhmältä saatujen parannusehdotusten ja muokkausten jälkeen kysely julkaistiin. Kyselyä pidettiin avoinna toukokuusta kesäkuuhun noin muutaman viikon ajan. Ajankohtana alkukesä oli hyvä kyselyn julkaisemiseen, sillä laiduntaminen on siihen vuodenaikaan ajankohtainen aihe. Esimerkiksi loppusyksyn harmauden ja sateiden aikana saattaisi monella kyselyyn vastaajalla olla jo ajatukset alkavassa talvessa, joten vehreillä laitumilla ruokailevat lehmät saattaisivat tuntua siinä vuodenajassa hieman kaukaiselta ajatukselta.

Lopullisella kyselyllä (liite 1) pyritään saamaan vastaus tutkimusongelmaan. Tutkimusongelma käsittelee laiduntamisen ja eläinten hyvinvoinnin vaikuttamisen kuluttajien ostokäyttäytymiseen.

2.3 Vastausten analysointi

Kyselyn tuloksien analysointiin käytetään Excel-taulukko ohjelmaa. Excelin avulla saadaan tuloksista laadittua helposti vertailukuntoisia kaavioita. Kaavioiden lisäksi tulokset analysoidaan kirjallisesti. Kun kaikki vastaukset on käyty läpi, voidaan pohtia vaikuttaako esimerkiksi vastaajien asuinalue tai paikkakunta kuluttajien mieltymyksiin, eli suoritetaan ristiin taulukointia.

Tutkimukselle määritettiin jo alussa nollahypoteesi, eli oletamus tutkimuksen tuloksista. Hypoteesiksi asetettiin oletamus, ettei laiduntaminen ole merkittävässä asemassa kuluttajien tehdessä ostopäätöksiä maitotuotteiden kohdalla. Lisäksi voidaan olettaa, että maaseudulla asuvien ihmisten mielestä tuotantoeläinten hyvinvointi sekä paikallisuus ovat tärkeitä ostopäätöksiin vaikuttavia asioita. Oletetaan myös, etteivät Joensuun ja Kuopion kuluttajien vastaukset eroa merkittävästi toisistaan. Suurena oletuksena voidaan pitää myös kotimaisuuden olevan kuluttajille tärkeässä roolissa maitotuotteiden kohdalla.

Asuinalueen vaikutusta vastaajien kiinnostukseen laiduntamisesta tutkitaan X^2 riippuvuustestillä. Tutkimusongelmana selvitetään vaikuttaako asuinalue kiinnostukseen laidunnuksesta. Nollahypoteesina voidaan olettaa, ettei asuinalueella ole vaikutusta kiinnostukseen laiduntamisesta.

3 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS

Hyvässä tutkimusraportissa arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta kokonaisuutena. Otannan on oltava riittävän suuri ja vastaajamäärän mahdollisimman laaja. Kysymysten tulee mitata tutkimusongelmaa koskevia kohteita.

Kuluttajille kohdennetut kysymykset on laadittu toimeksiantajan toiveiden mukaisesti. Toimeksiantaja ei osallistu tulosten tulkintaan ja analysointiin. Kyselyyn vastataan täysin anonyymisti, eikä vastauksia pystytä kohdentamaan yksittäisiin vastaajiin.

Kyselyn kysymykset ja vastausvaihtoehdot eivät saa olla johdattelevia ja niiden on oltava mahdollisimman yksiselitteisiä. Virheellisten kysymysten ja vastausvaihtoehtojen varalta ennen kyselyn julkaisua tulee kysely testata ns. testausryhmällä.

Tutkimus on määreeltään empiirinen. Empiirisellä tutkimuksella tarkoitetaan kokemuseräistä tutkimusta. Empiirisen tutkimuksen lähestymistapoja ovat kvalitatiivinen eli laadullinen ja kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Tämä tutkimus on kvantitatiivinen, koska käytetään aineistonhankintamenetelmänä kyselyä. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa muuttujien avulla voidaan hahmottaa muun tyyppistä tutkimusta. Tämä voi lisätä tutkimuksen jäntevyyttä ja olla työkaluna suunnittelussa ja aineiston keruussa.

Asuinpaikkakunnan ja muiden kysymysten yhteyttä voidaan analysoida χ^2 -riippuvuustestillä. Muiden taustamuuttujien yhteyttä tutkittaviin muuttujiin voi arvioida riippumattomien otosten t-testin avulla. Tutkittavia muuttujia ovat laidunnuksen hyvinvoinnin osana asteikolla 0–10.

Tutkimuksen valideetti eli pätevyys on hyvä, koska se vastaa tutkimusongelmana määriteltyihin kysymyksiin tarkasti suunnitelluilla analyyseillä, eli kyselyssä vastaajalta kysytään juuri niitä asioita, joita tutkimusta varten halutaan tietää. Valideetti kertoo tutkimuksen pätevyydestä ja siitä, ovatko tehdyt päätelmät tulosten mukaisia.

Tulosten reliabiliteetti eli tarkkuus varmistetaan tilastollisilla testeillä ja merkitsevyytasoksi asetetaan 5 %. Tällöin testin tulokselle sallitaan 5 %: n virheen todennäköisyys, että nollahypoteesi hylätään väärin perustein. (KvantiMOTV 2003.) Reliabiliteetti tarkoittaa myös tutkimuksen luotettavuutta. Taustamuuttujakysymyksillä voidaan määritellä anonyymeistä vastaajista analyysi, että vastaavatko ne kohderyhmän oikeaa rakennetta. (Kyselytutkimuksen luotettavuus 2019.) Esimerkiksi nuoremmat kuluttajat voivat olla aktiivisempia sosiaalisessa mediassa, joten pienempi joukko kyselyyn vastanneista saattaa olla vanhempaa väestöä. Kyselyn tulee olla helposti ymmärrettävä ja mahdollisimman lyhyt. Vähäinen vastaajamäärä ja vastausten epärehellisyys saattaa heikentää kyselytutkimuksen luotettavuutta. Vastaajia kyselylle olisi hyvä saada mahdollisimman suuri määrä, kuitenkin vähintään 50 vastaajaa. Saatekirjeen huolellinen valmistelu on kyselyssä keskeisessä roolissa (LIITE 2.). Saatekirjeellä tulee herättää lukijan mielenkiinto aiheeseen ja siten vastaamaan kyselyyn. Johdattelu lyhyesti saatekirjeessä tyylillä: kuka? miksi? mitä?

Tutkimuksen tekijä ei ole hallintolain mukaan esteellinen, koska tutkimuksessa ei käsitellä tutkijan omaa tai läheisensä toimintaa viranhaltijatehtävissä (hallintolaki 2003, §28). Tutkimusta laativa opiskelija tekee aiheesta laajaa taustatutkimusta ja hankkii perusteellista tietoa. Tutkimus kokonai-

suudessaan soveltuu asiantuntija suuntautuneelle opiskelijalle. Tutkimus ei aiheuta tekijälleen kustannuksia. Kun tutkimus kohdistuu henkilöihin, on tutkimukseen osallistuminen täysin vapaaehtoisuuteen perustuvaa. Tutkimuksen sisällöstä ja tutkimuksen tavoitteista on hyvä tiedottaa saatekirjeessä. (LIITE 2.)

4 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Kyselylle saatiin 262 vastausta. Kyselyä oli avattu vastaajien toimesta 654 kertaa.

Etenkin kysymysten tyhjiin vastausvaihtoehtoruutuihin oli tullut lukuisia vastauksia. Esimerkiksi kysymyksen 8. ”Kuinka paljon seuraavat asiat vaikuttavat maitotuotteiden kohdalla ostopäätöksiisi” tyhjiin ja vapaaehtoiseen vastausvaihtoehtosarakkeeseen oli tullut yhteensä 53 vastausta. Lehmien hyvinvointi ja ekologisuus nousi avoimissa vastauksissa esille useasti.

Alla otteita vastaajien omista vastausvaihtoehdoista:

Luomu ja lähituote

Eettisyys

Eläinten hyvinvointi

Ekologisuus

Päiväykset

Tuotekehitystyö

Laktoositon tuote

Lähituotanto

Eläinten olot

tuottajan riittävä palkka tuotteesta

Terveellisyys

Maku

tuotteen laatu

Uskallettu lähteä kokeilemaan uutta (juustoportti hyvin -sarja)

Se, että yritys on myös kotimainen

Homogenoimaton ja luomu

Esim. jos mainoksessa kerrotaan, että lehmät saavat laiduntaa paljon ulkona

Eläinten olot, esim. AITO vapaanlehmän maito

Eläimet pääsevät ulos vuoden ympäri

Lehmien hyvä kohtelu

Osuustoiminnallinen kotimaisuus

Kysymyksen 10. "Kuinka tärkeänä lypsylehmien hyvinvoinnille pidät seuraavia asioita" vapaaseen vastauskenttään oli 42 vastaajan toimesta vastattu mm. seuraavasti:

Jokaisen eläimen rakastaminen ja sen näyttäminen eläimelle esim. silittelyllä

Lämmin kohtelu hoitajalta

Eläinten hyvinvointi, siihen kiinnitettävä huomiota. Parsinavetat lopetettava kokonaan. Maidon tuotannolle muita vaihtoehtoja.

Elinikä, saisi elää pidempään

Ylijalostus (luonnoton ruokavalio, rakenne, käyttäytyminen maidontuotannon maksimoimisen vuoksi rajoitettava)

Ei parsinavettaa

Omaehtoisuus

Lehmien raiskaamattomuus keinosiementämällä

Lajinmukainen ruokinta

Hygienia ja huolenpito

Pihatto navetta lehmillä

lääkitys, antibiootit, hormonit

Lajinmukainen vapaa liikkuminen ympäri vuoden

Eläimillä hyvä elämä

Eläinten hyvä hoito, hyvä kohtelu ihmisen toimesta

Kohtuullisen kokoisissa yksiköissä, joissa huomioidaan lehmä muutenkin kuin tuotantokapasiteettina

Ettei ole parsinavetta

Riittävä elintila

Mahdollisimman vapaa liikkuminen ja monipuolinen laaja laidun

Teurastus, kuljetus

Navetan puhtaus

Arvostus hyvään elämään

Ettinen karjantuotanto ylipäättään, en syö lihaa, mutta käytän maitotuotteita. Eläimillä tulisi olla hyvä elämä, hyvää huolenpitoa kaikin puolin.

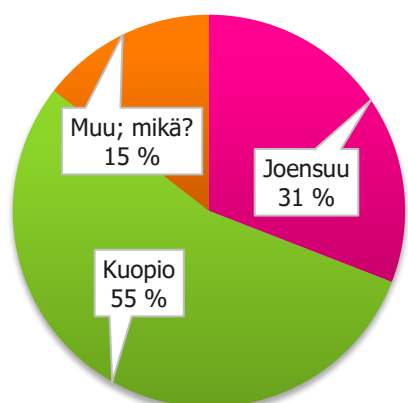
Vastuullisuus

Viljelijöiden työssä jaksaminen

Viimeiseen avoimeen kysymykseen oli kirjoittanut 86 vastaajista. Useat avoimeen kysymykseen kirjoitetut vastaukset koskivat maidontuotannon eettisyyttä ja kotimaisuutta. Osan mielestä maidontuotanto pitäisi kokonaisuudessaan lakkauttaa sen epäeettisyyden ja epäekologisuuden vuoksi, kun puolestaan osa vastaajista oli kiitollisia kotimaisesta maidontuotannosta ja toivoisi saavansa lisää tietoa lypsykarjan oloista suomalaisilla lypsykarjatiloilla. Lisäksi lehmien liikkuminen vapaana navetassa ja mahdollisuus päästä ulkoilemaan oli esillä useassakin avoimen kysymyksen vastauksessa. Joukko vastaajista olisi myös valmis maksamaan maitotuotteistaan enemmänkin, mikäli sillä saisi taattua

lypsykarjan ja maidontuottajien hyvinvoinnin. Suomalaisia tuottajia selkeästi arvostetaan ja tuottajille toivottaisiin suurempaa korvausta tekemästään työstä meidän suomalaisten omavaraisuuden puolesta. (LIITE 3.)

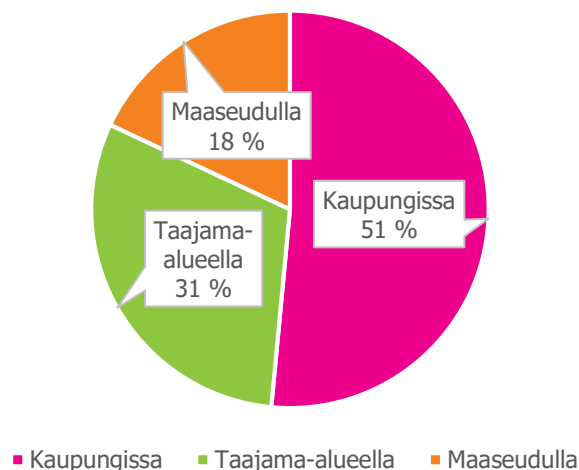
Kyselyn julkaisemisen jälkeen pystyi havaitsemaan mahdollisia puutteita tai korjauskohteita kyselyssä. Päällimmäisenä heti ensimmäisten vastausten jälkeen huomattiin, että kysymyksestä yhdeksän puuttui eräs merkitsevä asia. Kysymyksessä yhdeksän kysyttiin kuinka paljon erinäiset kysymykseen luetellut asiat vaikuttavat vastaajan ostopäätöksiin maitotuotteiden kohdalla. Aiheiksi ko. kysymykseen oli valittu brändi, hinta, kotimaisuus, tuotteen tuttuus sekä markkinointi. Viimeiseen vapaaehtoiseen ”muu syy, mikä?” sarakkeeseen oli tullut lukuisia vastauksia ”luomu”, joten ”luomu” päätettiin lisätä kysymyksen yhdeksän vaihtoehdoksi.

■ Joensuu ■ Kuopio ■ Muu; mikä?

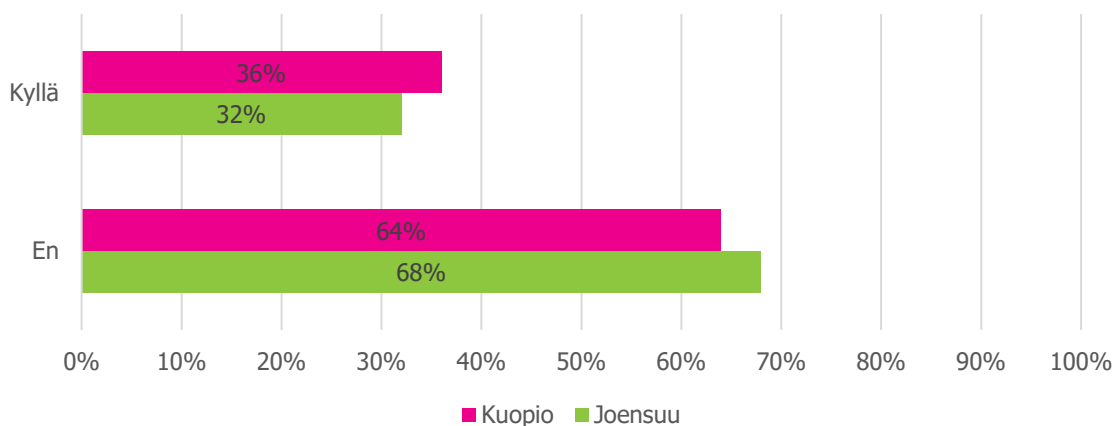
KUVIO 1. Asuinpaikkakunta (n=262)

Kuviosta 1. havaitaan, että hieman yli puolet vastaajista asuvat Kuopion alueella ja noin 30 % vastaajista asuinpaikkakuntana Joensuu. ”Muu, mikä” osioon oli vastannut 15 % ja vastaus sisälsi mm. seuraavia paikkakuntia: Siilinjärvi, Outokumpu, Suonenjoki. On oletettavaa, että ”muu, mikä?” osioon vastanneet ovat jäsenenä Joensuun tai Kuopion alueen ilmoitustauluilla tai ovat saaneet linkin kyselyyn, joltain alueella asuvalta henkilöltä.

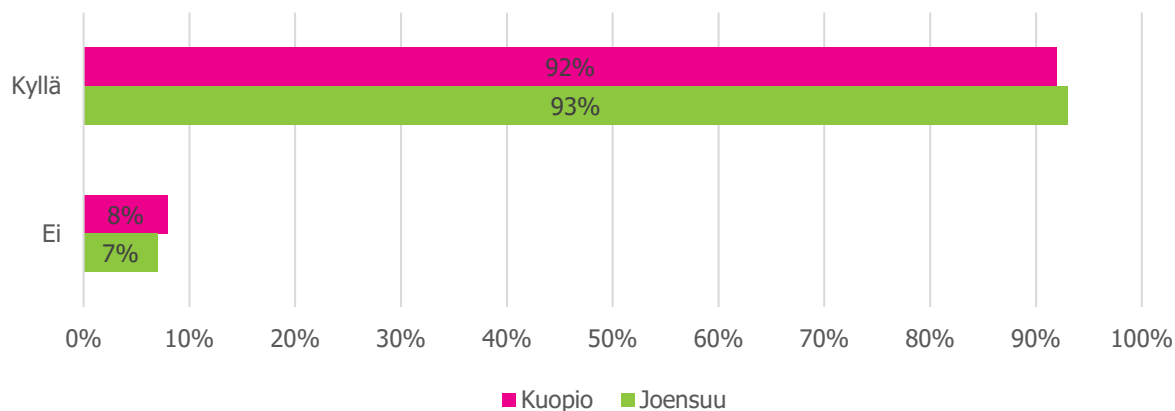
KUVIO 2. Asuinalue (n=262)

Kuvion 2. perusteella maaseudulla asuu vastaajista vain 18 %. Puolestaan noin puolet vastaajista kertoo asuvansa kaupungissa ja kolmasosa vastaajista asuu taajama-alueella.

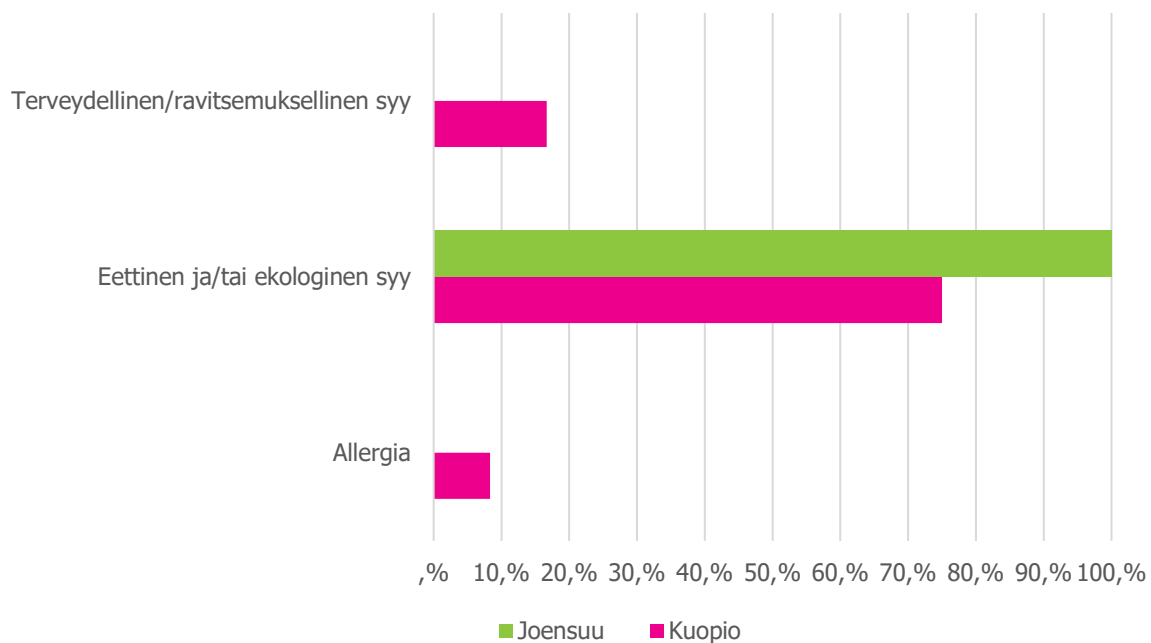
KUVIO 3. Vastaajan työskentely maatalouden parissa (n=262)

Kuvion kolme kaavio esittää maataloudessa työskennelleiden tai työskentelevien vastaajien määrän. Vertailussa Joensuun ja Kuopion alueen vastaukset. Yhteensä 35 % kaikista vastaajista kertoo työskennelleensä maatalouden parissa. Joensuulaisista vastaajista 32 % on työskennellyt tai työskentelee maatalouden parissa. Puolestaan hieman isompi joukko kuopiolaisista vastaajista 36 % on työskennellyt tai työskentelee edelleen maataloudessa.

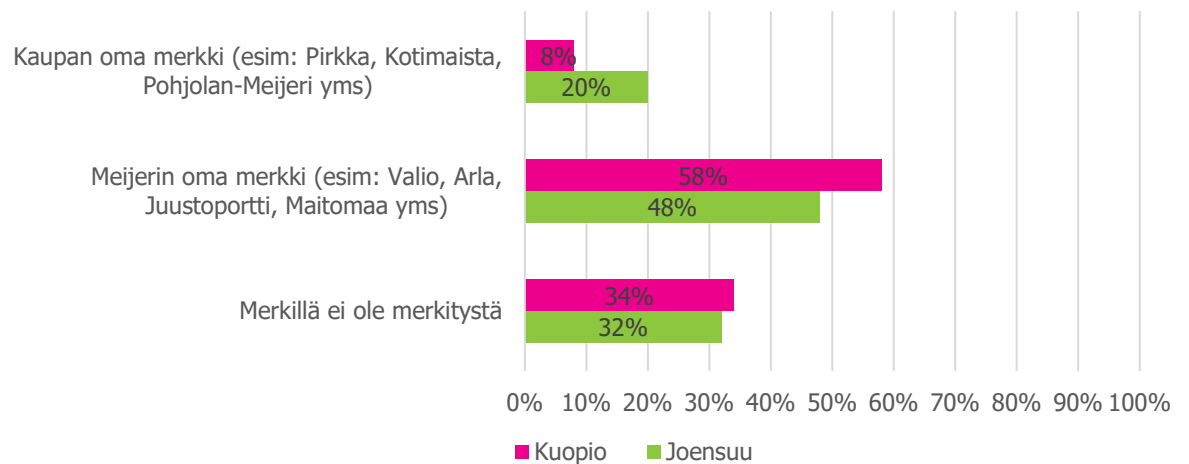
KUVIO 4. Käytetäänkö vastaajan taloudessa maitotuotteita (n=261).

Kuviosta neljä voi havaita, ettei kotitalouksien maitotuotteiden käytöllä ole alueellisia eroja Kuopion ja Joensuun välillä. Vain pieni osa vastaajista yhteensä 7,4 % kertoi, ettei heidän kotitaloudessaan käytetä maitotuotteita. Kaikista 242 vastaajasta vain 18 on ilmoittanut, ettei heidän taloudessaan käytetä maitotuotteita.

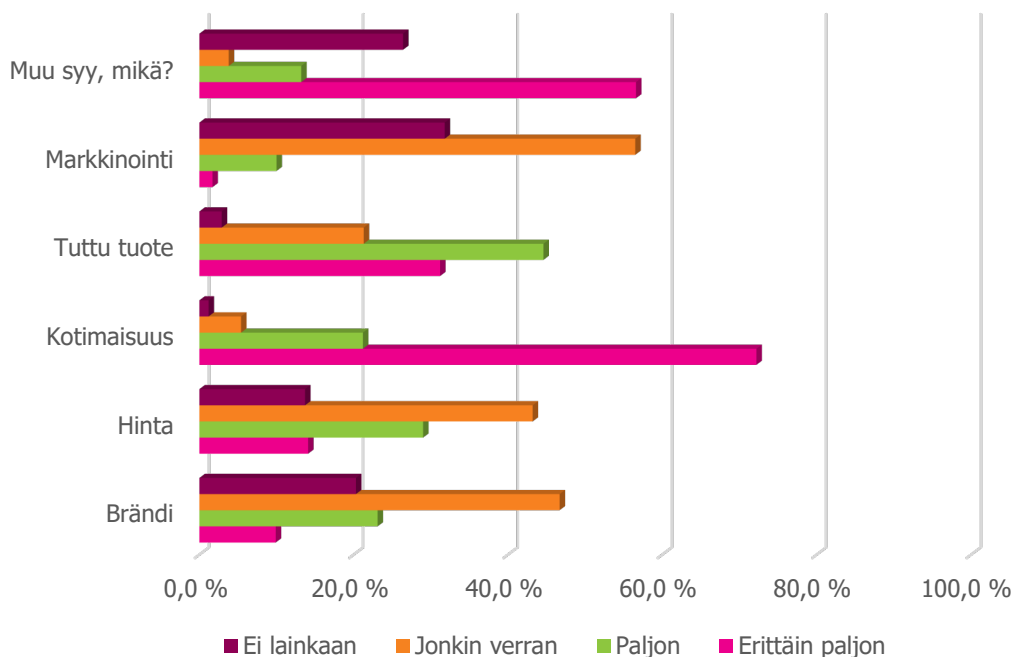
KUVIO 5. Miksi vastaajan kotitaloudessa ei käytetä maitotuotteita (n=19)

Pääasialliseksi syyksi maitotuotteiden käyttämättömyyteen valikoituivat eettiset ja ekologiset syyt (KUVIO 5.) Erityisesti Joensuun alueen vastaajien syy maitotuotteiden käyttämättömyyteen ovat olleet ainoastaan eettisiä tai ekologisista. Muutama Kuopion alueelta vastannut on ilmoittanut allergian tai ravitsemuksellisen syyn. Maidontuotanto on puhuttanut viime vuosina paljon etenkin eettisistä ja ekologisista näkökulmista.

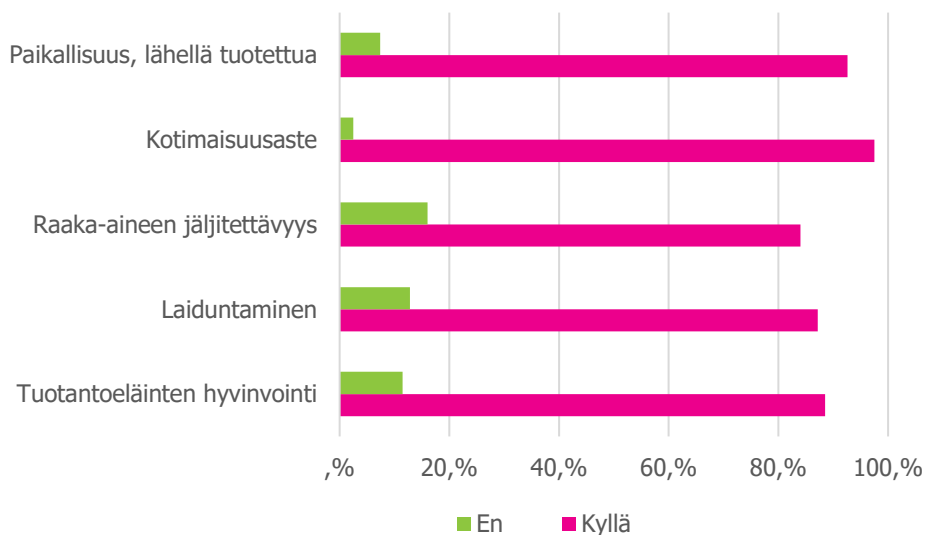
KUVIO 6. Millaisia maitotuotteita vastaaja pääsääntöisesti ostaa (n=243)

Joensuun ja Kuopion vastaajien välillä ristiintaulukoinnissa on huomattavissa eroja ostotottumuksissa kaupan oman merkin sekä meijerin oman merkin suhteen. Joensuulaisista 20 % kertoo suosivansa kaupan omaa merkkiä ja vain 8 % Kuopion vastaajista suosii kaupan omaa merkkiä. Kuopiolaisista vastaajista yli puolet (58 %) ja joensuulaisista vastaajista alle puolet (48 %) ostavat pääsääntöisesti meijerin omaa merkkiä.

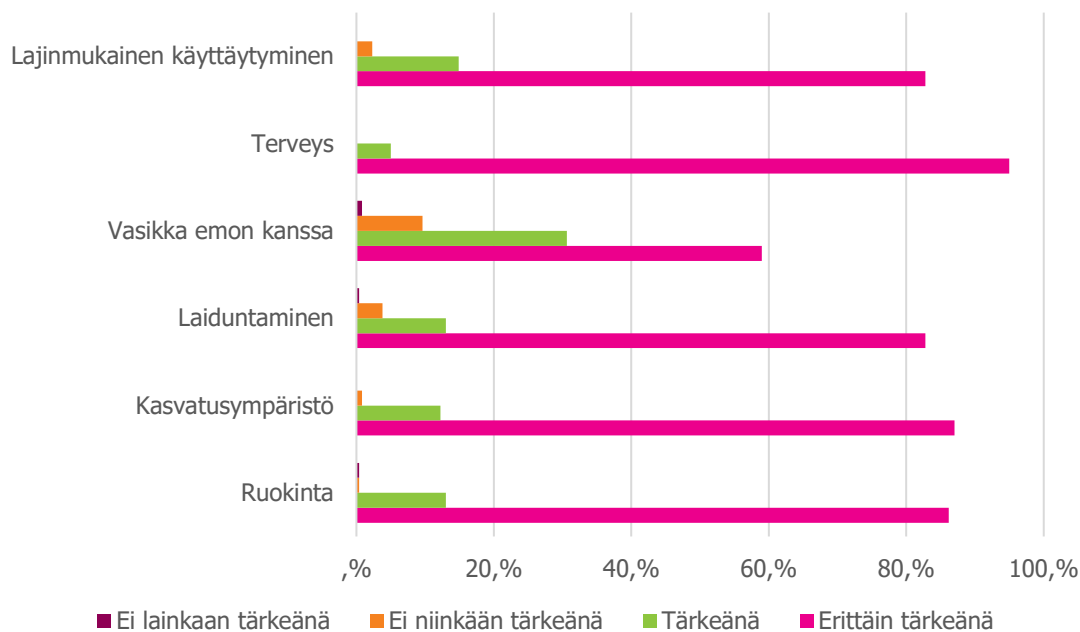
KUVIO 7. Kuinka paljon seuraavat asiat vaikuttavat vastaajan ostopäätöksiin maitotuotteiden kohdalla (n=242)

Kuvion seitsemän kaavio osoittaa maitotuotteiden ostopäätöksiin vaikuttavia tekijöitä ja niiden arvoa vastaajille. Kotimaisuus koetaan erittäin merkitseväksi maitotuotteiden ostopäätösten kohdalla. Vastaajista 72,2 % kokee kotimaisuuden vaikuttavan erittäin paljon ostopäätöksiin. Markkinoinnin koetaan olevan vähiten merkityksellisin seikka maitotuotteiden kohdalla, vain 1,7 prosenttia vastaajista kokee markkinoinnilla olevan erittäin paljon vaikutusta ja yli 30 % vastaajan mielestä markkinoinnilla ei ole lainkaan merkitystä. Tuotteen tuttuus koetaan myös tärkeäksi, 31,2 % vastaajista on ilmoittanut tuotteen tuttuuden vaikuttavan paljon ostopäätöksiin. Tuotteen tuttuudella tarkoitetaan tuotetta, jota on ostettu jo aiemmin. Luomun merkitys ostopäätöksiin on yllättävä, sillä vain 13,9 % vastaajista kokee luomun vaikuttavan paljon ostopäätöksiin ja 42,6 % on vastannut luomun vaikuttavan vain jonkun verran.

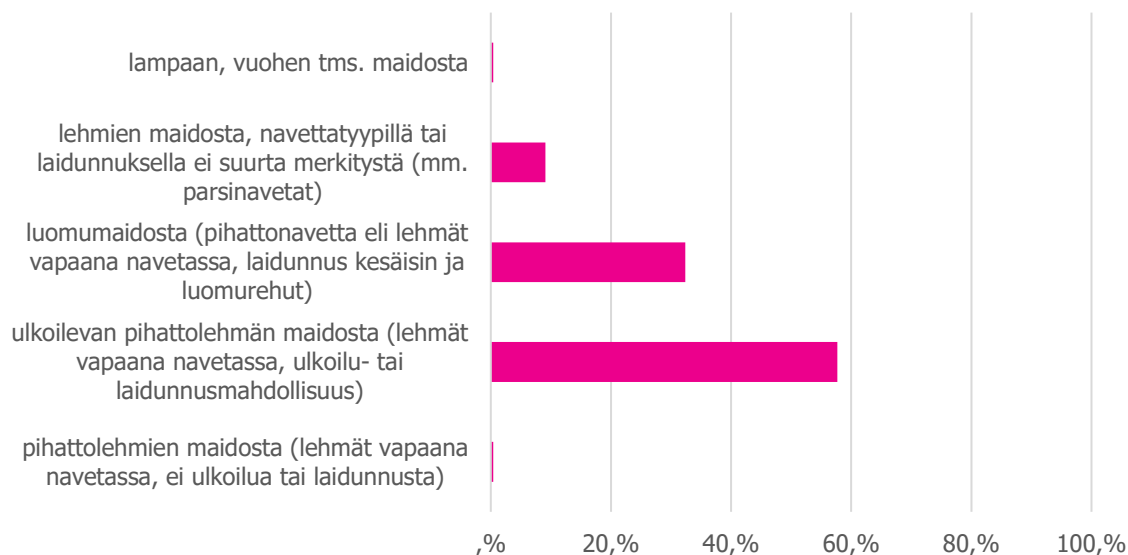
KUVIO 8. Haluaisiko vastaaja lisätietoa seuraavista asioista tehdessään ostopäätöstä (n=243)

Maitotuotteiden ostopäätöksiä kohdalla vastaajat halusivat kuvion 8. esittämän kaavion mukaan lisää tietoa etenkin tuotteen kotimaisuusasteesta ja paikallisuudesta. Raaka-aineen jäljitettävyys kiinnostaa vastaajia vähiten, 16 % vastaajista ei ole kiinnostunut maitotuotteidensa raaka-aineiden jäljitettävyyydestä. Laiduntamisesta haluaisi tietää enemmän 211 vastaajaa (87,2 %) ja 31 (12,8 %) vastaajista ei ole kiinnostunut tietämään lisää laiduntamisesta. Kaavion perusteella on kuitenkin selvää, että valtaosa vastaajista haluaisi saada lisätietoa ostaessaan maitotuotteita.

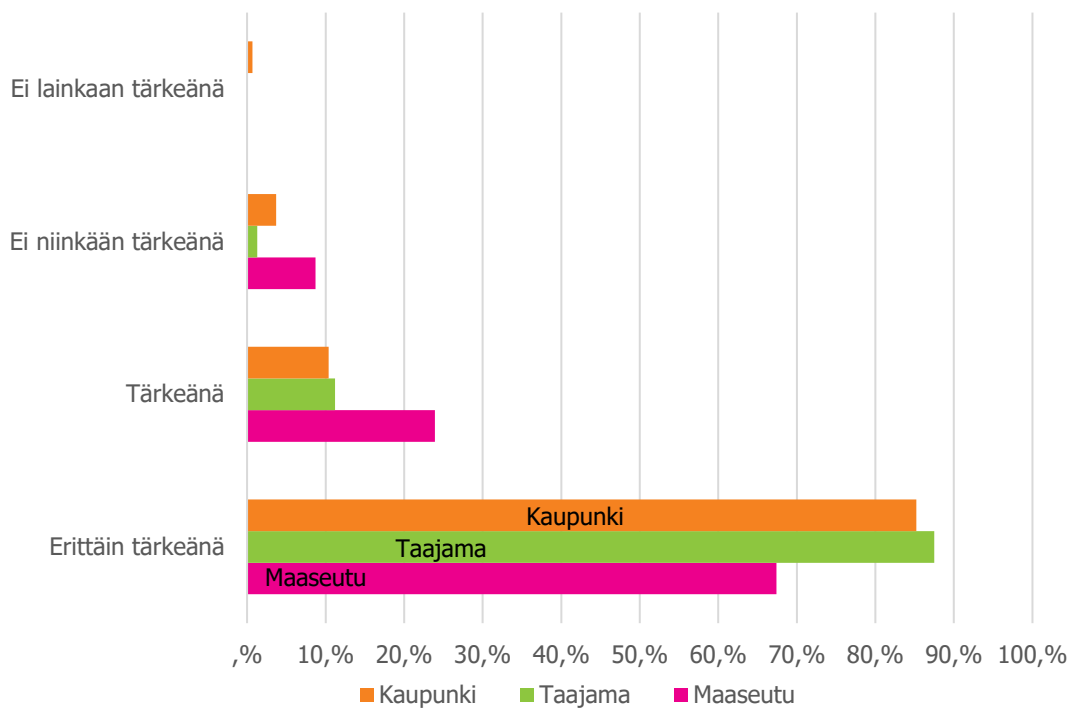
KUVIO 9. Kuinka tärkeänä lypsylehmien hyvinvoinnille vastaaja kokee seuraavat asiat (n=262)

Kuvion 9. kaavio osoittaa vastaajien mielipiteitä lypsylehmien hyvinvoinnille merkitsevistä asioista. Erittäin tärkeänä osana lypsylehmän hyvinvointia kokee terveyden 95 % vastaajista. Vasikka emon kanssa näyttäisi olevan vastaajien mielestä vähiten merkityksellisin osa lypsylehmien hyvinvoinnista. Puolestaan kasvatusympäristö ja ruokinta koetaan erittäin tärkeäksi noin 87 % mielestä. Laiduntamisen ja lajin mukaisen käyttäytymisen merkitys lypsylehmien hyvinvoinnille on 82,8 % mielestä erittäin tärkeää.

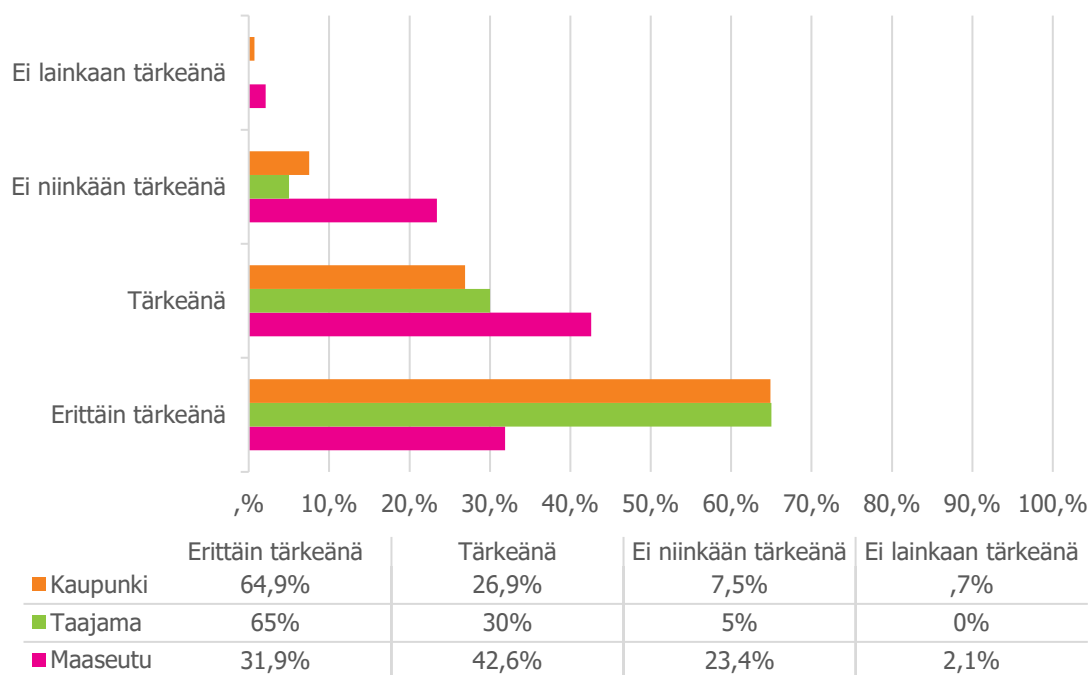
KUVIO 10. Mistä valmistettaisiin vastaajalle mieluisimmat maitotuotteet (n=241)

Kuvio 10. osoittaa mistä vastaajalle mieluisimmat maitotuotteet valmistettaisiin. Vastaajista 57,7 % haluaisi maitotuotteensa valmistettavan ulkoilevan pihattolehmän maidosta. Ulkoilevalla pihattolehmällä on ulkoilu- tai laidunnusmahdollisuus ja ne ovat vapaana pihatossa. Lampaan vuohen tms. maidosta valmistettavia maitotuotteita kokee mieluisimmaksi vaihtoehdoksi vain 4 % vastaajista. Neljä prosenttia on vastannut ulkoilemattomien pihattolehmien maidosta valmistettujen maitotuotteiden olevan mieluisin vaihtoehto. Luomumaito on saanut 32 % kannatuksen. 9,1 prosentin mielestä lehmien navetta tyypillä tai ulkoilumahdollisuuksilla ei ole vaikutusta heidän mieltymyksiinsä.

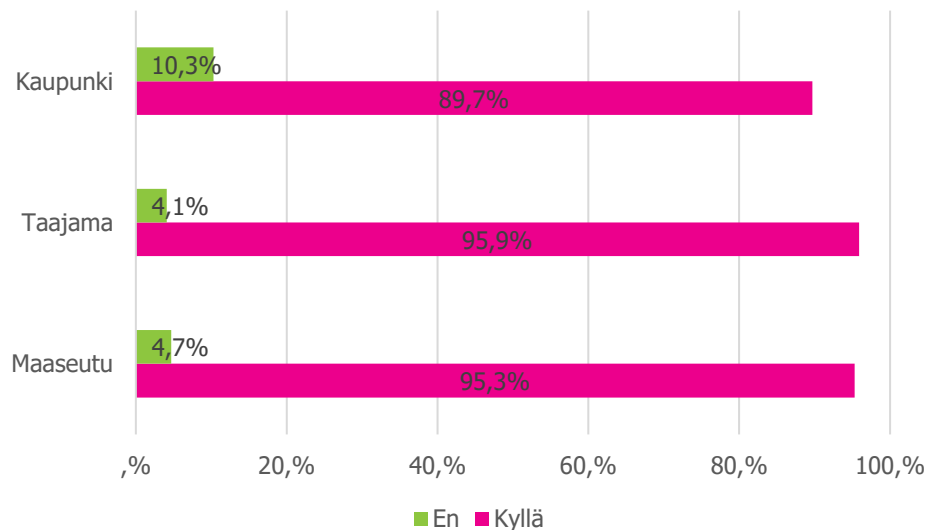
KUVIO 11. Kuinka tärkeänä osana lypsylehmän hyvinvointia vastaaja kokee laiduntamisen (n=262)

Kuvio 11. havainnollistaa asuinalueittain vastaajien mieltymyksiä laiduntamisen merkityksestä osana lypsylehmien hyvinvointia. Taajamassa asuvista vastaajista suurin joukko 87,5 % kokee laiduntamisen erittäin tärkeäksi lypsylehmien hyvinvoinnin kannalta. Maaseudulla asuvista vastaajista 67,4 % pitää laidunnusta erittäin tärkeänä ja tärkeänä 23,9 %. Kaupungissa asuvista vastaajista 7 % kokee, ettei laiduntaminen ole lainkaan tärkeää, kun puolestaan 85,2 % kaupunkilaisista mieltää sen erittäin tärkeäksi.

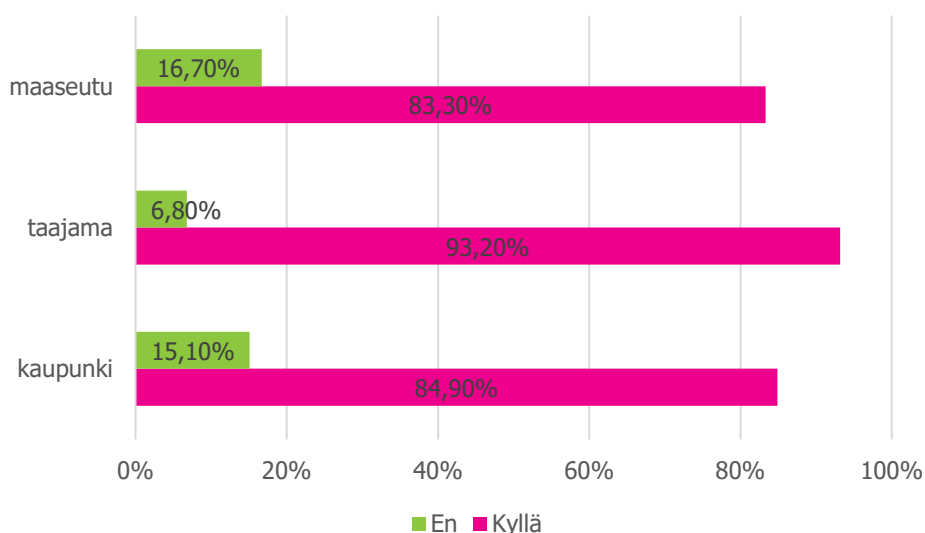
KUVIO 12. Kuinka tärkeänä osana lypsylehmän hyvinvointia vastaaja kokee vasikan emon kanssa (n=262)

Maaseudulla asuvista vastaajista 32 % kokee lypsylehmän hyvinvoinnin kannalta erittäin tärkeäksi vasikan pitämisen emonsa kanssa. Erittäin tärkeäksi taajama- ja kaupunkialueella asuvista vastaajista sen kokee 65 % molempien alueiden vastaajista. Maaseudulla asuvista vastaajista se ei ole lainkaan tärkeää 2 % mielestä. Kaaviosta pystytään havaitsemaan, että vasikan pitäminen emonsa kanssa merkitsee vähiten maaseudulla asuville vastaajille.

KUVIO 13. Haluaisiko vastaaja lisätietoa ostamansa maitotuotteen paikallisuudesta (n=243)

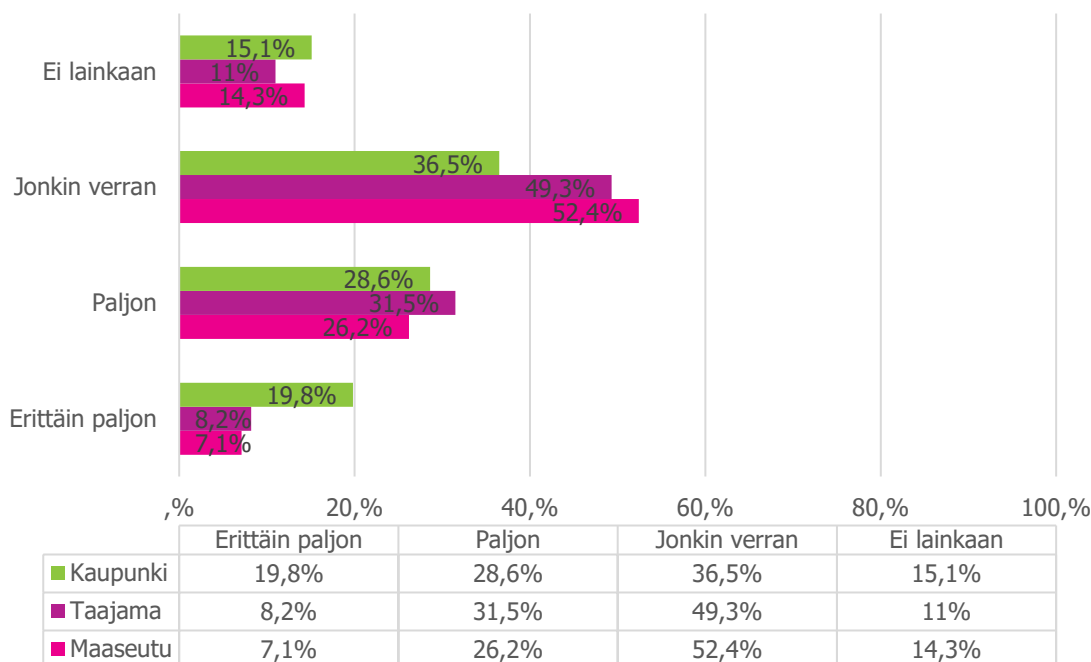
Kaaviossa kuviossa 13. esitetään vastaajien kiinnostusta saada lisätietoa paikallisuudesta valitessaan maitotuotteita. Suurin joukko paikallisuudesta kiinnostuneita 96 % on taajamassa asuvien vastaajien keskuudesta. Maaseudulla asuvista vastaajista 95 % % olisi kiinnostunut tietämään lisää ostamiensa maitotuotteiden paikallisuudesta sekä kaupunkilaisista 90 %. Kaavio osoittaa selkeästi kaupunkilais-ten kiinnostuksen maitotuotteiden paikallisuudesta eroavan hieman taajamassa ja maaseudulla asuviin vastaajiin. Kaupungissa asuvista 10 % ilmoittaa, ettei maitotuotteen paikallisuus kiinnosta. Maaseudulla ja taajamassa asuvista vastaajista noin 4 % ei ole kiinnostunut tietämään ostamiensa tuotteiden paikallisuudesta.

KUVIO 14. Vaikuttaako asuinalue vastaajan kiinnostukseen laiduntamisesta. (n=242)

Kaikista 242 vastaajasta yhteensä 211 haluaisi lisää tietoa laiduntamisesta. 31 vastaajaa ei olisi kiinnostunut laiduntamiseen liittyvästä lisätiedosta. Kaupunkilaisista vastaajista 107 vastaajaa eli 84 % haluaisi lisää tietoa laidunnuksesta. 19 kaupungissa asuvaa vastaajaa eli 15,1 % kaupunkilaisista ei halua laidunnuksesta lisää tietoa. 51 % kaikista laiduntamisesta kiinnostuneista vastaajista on kaupunkilaisia. Taajamassa asuvien osuus laidunnuksesta lisätietoa haluavien vastaajien joukosta 33 % ja maaseudulla asuvien 17 %. Taajamassa asuvista vastaajista 69 vastaajaa eli 93 % haluaisi lisätietoa. Viisi taajamassa asuvasta vastaajasta eli 6,8 % ei ole kiinnostunut tietämään laiduntamisesta. Maaseudulla asuvista 83,3 % eli 35 vastaajaa haluaisi lisätietoa laidunnuksesta ja seitsemän maaseudulla asuvista eli 16,7 % ei halua laidunnukseen liittyvää lisätietoa. Pienin vastaaja joukko ei kiinnostuneiden vertailussa koko vastaajaryhmän kesken löytyy taajamassa asuvista. Kaikista ei kiinnostuneista taajamassa asuvien osuus on 16 %. Maaseudulla asuvien vastaajien määrä huomioiden heidän osuutensa kaikista ei kiinnostuneista 23 % on hieman taajamassa asuvia suurempi. Koska kaupungissa asuvia vastaajia oli kyselyssä huomattavasti muita asuinalueita enemmän, on heidän joukkonsa ei kiinnostuneiden vastaajien osalta suurin eli 61 % kaikista ei kiinnostuneista vastaajista asuu kaupungissa. Huomattavia eroja kiinnostuksesta laiduntamiseen kolmen eri asuinalueen välillä ei ole havaittavissa.

Tutkimusongelmana pohdittiin vaikuttaako asuinalue vastaajien kiinnostukseen laiduntamisesta. Nollahypoteesiksi määritettiin, ettei asuinalueella ole vaikutusta kiinnostukseen laidunnuksesta. Tilasto-ohjelmalla saadun P-arvon tulkitsemiseen käytetään vakiona arvoa 0,05. Mikäli saatu p-arvo on pienempi kuin vakio p-arvo 0,05 voidaan olettaa, että tutkimukselle asetettu nolla hypoteesi on hylätty. Mikäli puolestaan saatu p-arvo on suurempi kuin 0,05 niin nollahypoteesi jää voimaan. Tässä tapauksessa P-arvoksi saatiin 0,168, joten voidaan päätellä nollahypoteesin pitävän paikkansa. Eli asuinalueella ei ole vaikutusta vastaajan kiinnostukseen laiduntamisesta. Pieniä alueellisia eroja tutkimustuloksessa oli havaittavissa, kuten taajama-alueella ja maaseudulla asuvien välillä. Maaseudulla asuvien vastaajien määrä oli alle puolet taajamassa asuvien vastaajien määrästä mutta silti ei kiinnostuneita vastaajia oli maaseudulla kaksi enemmän kuin taajamassa. Prosentuaaliset erot alueiden välillä on huomattavan pieniä, vain 10 % erot eri alueiden kesken.

KUVIO 15. Hinnan vaikutus vastaajan ostopäätöksiin (n=242)

Kaavio kuviossa 15. osoittaa hinnan vaikutuksen vastaajan ostopäätökseen. Vertailussa maaseudulla, taajamassa ja kaupungissa asuvien vastaajien vastaukset. Huomattavan suuri ero on kaupungissa asuvien vastauksissa verrattuna taajamaan sekä maaseutuun. Kaupunkilaisista (n=126) liki viidenneksen vastaajan mielestä hinta vaikuttaa erittäin paljon heidän ostovalintoihinsa maitotuotteiden kohdalla. Puolestaan vain kolme maaseudulla asuvaa vastaajaa on kertonut hinnan merkitsevän erittäin paljon ja yli puolet maaseudulla asuvista on sitä mieltä, että hinta merkitsee jonkin verran. Taajamassa asuvien (n=74) vastauksien perusteella melkein puolen mielestä maitotuotteiden hinta merkitsee heille jonkin verran. Hinta ei vaikuta lainkaan 14,3 % maaseudulla asuville vastaajille (N=43). Tutkittiin tilastollisen testaamisen avulla asuinalueen vaikutusta hinnan merkitsevyyteen ostopäätösten kohdalla. Tutkimusmenetelmänä käytettiin χ^2 -riippumattomuustestiä. Nollahypoteesiksi määriteltiin, ettei vastaajien asuinalueella ole vaikutusta hinnan merkitsevyyteen ostopäätösten kohdalla. Mikäli χ^2 -riippumattomuustestin arvoksi saadaan pienempi kuin vakio arvona käytetty 0,05, voidaan nollahypoteesi hylätä. Jos saatu P-arvo on suurempi kuin 0,05, jää nollahypoteesi siten voimaan. Tilasto-ohjelman avulla määritettiin tutkimusongelman P-arvoksi 0,133, joten nollahypoteesi jää voimaan. Eli vastaajien asuinalue ei vaikuta hinnan merkitsevyyteen ostopäätösten kohdalla.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuskyselyllä tavoitettiin vastaajia hyvin, yhteensä 262 vastaajaa. Kyselyn ajankohta oli sopiva. Kysely oli ajoitettu sopivasti laidunkauden aloituksen seutuihin, jolloin kyselyn pääaihe eli laiduntaminen oli ajankohtainen aihe myös ns. katukuvassa. Kysymykset ja vastausvaihtoehdot pohdittiin ja muokattiin opintojakson ohjaavien opettajien sekä toimeksiantajan avustuksella. Aikataulu oli kiireetön, joten kyselylomakkeen muokkaamiselle oli hyvin aikaa. Kyselyyn osallistuneet vastaajat olivat pääosin vastanneet kaikkiin kyselyn kysymyksiin.

Pääasiassa kyselyyn vastanneet henkilöt käyttivät eläinperäisiä maitotuotteita. Vain 19 vastaajaa ilmoitti, ettei käytä eläinperäisiä maitotuotteita. Maitotuotteista suosituimmaksi vastaajien keskuudessa valikoitui meijerin omat merkit, kuten Valio, Arla, Juustoportti ja Maitomaa. Puolet kaikista vastaajista on ilmoittanut suosivansa näitä meijerin omia merkkejä.

Kotimaisuus oli yli 70 % vastaajan mielestä erittäin tärkeää maitotuotteiden ostopäätöstä tehdessä. Ostamansa tuotteen kotimaisuusasteesta toivoisi saavansa lisää tietoa 97,5 % vastaajista. Laiduntamisesta haluaisi lisätietoja 87,2 % vastaajista. Laiduntaminen koettiin vastaajien keskuudessa 82,2 % mielestä erittäin tärkeäksi osaksi lypsykarjan hyvinvointia. Laiduntamista painotettiin useasti myös avoimen kysymyksen vastauksissa (LIITE 3). Kysymyksen 10. perusteella voidaan päätellä, että vastaajat eivät koe vasikan vierihoitoa tärkeimpänä osana lypsykarjan hyvinvointia. Tähän saattaa olla syynä, ettei asiaa ole nostettu ns. otsikoihin viime aikoina, joten varmasti aihe tuntuu monelle vieraalta. Terveys oli selkeästi vastaajille tärkeimmässä roolissa osana lypsylehmien hyvinvointia. Koetaan, että epäterve ja sairas eläin ei voi olla hyvinvoiva. Terveys on suuressa roolissa myös meidän ihmisten hyvinvoinnissa. Koetaan, että epäterveenä ja sairaana ei ole mahdollista voida hyvin. Tämä toki pitää paikkansa, vaikkakin monet kroonisia sairauksia sairastavat ihmiset kuin eläimetkin saattavat kokea voivansa hyvin. Hyvinvointi on sikäli suhteellinen käsite, riippuen siitä mistä lähtökohdista hyvinvointia verrataan.

Tutkimuksessa tarkasteltiin kahden alueen välisiä eroja kuluttajien mieltymyksissä maitotuotteiden suhteen. Alueelliset erot jäivät kuitenkin kokonaisuudessaan pieniksi, vaikka pieniä eroavaisuuksia eri osa-alueiden kohdalla oli alueiden välillä havaittavissa. Kuopiolaisia vastaajia oli yli puolet koko kyselyn vastaajista ja joensuulaisia vastaajia noin 30 %. Kaupungissa vastaajista asuu noin puolet ja taajamassa 30 % ja maaseudulla 18 %. Kaupungissa asuvien vastaajien joukko on suuri verrattuna kahteen muuhun alueeseen. Kaupunkilaisia vastaajia 126, taajamassa asuvia 74kpl ja maaseudulla 43 vastaajaa. Kaupungissa asuvien vastaajien määrä yllätti. Oletettiin, että taajaman ja kaupungin vastaaja määrät olisivat kutakuinkin samat molemmissa.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää lypsykarjan laidunnuksen merkitys kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja mieltymyksiin maitotuotteiden kohdalla. Kyselyn kysymyksillä ei saatu täydellistä vastausta, joka paljastaisi miten tärkeää lypsykarjan laidunnusmahdollisuus kuluttajille todellisuudessa on. On otettava huomioon kuluttajien eroavaisuudet esimerkiksi taustan ja asuin ympäristön perusteella. Joillekin maitotuotteiden käyttäjille on edelleen epäselvää mitä eroa on lypsykarjan ulkoilu- ja laidunnusmahdollisuuksilla. Todellisuudessa monikaan maitotuotteiden loppukäyttäjä ei ole kiinnostu-

nut ostamansa tuotteensa alkuperästä, jos hän on vannoutunut jonkun brändin kuluttajaksi eli tuote on tuttu. Sosiaalisen median aiheuttamat paineet maataloudelle näkyvät myös kuluttajien suhtautumisessa. Kaikki sosiaalisessa mediassa vastaan tullut informaatio ei välttämättä sisällä fakta tietoa ja saattaa olla hyvinkin dramatisoitua. Kuluttajien on vaikeaa osata suodattaa oikea tieto väärästä, jolloin saattaa syntyä hyvinkin kärkkäitä mielipiteitä itselle tuntemattomiakin asioita kohtaan. Tietoa esimerkiksi suomalaisesta maidontuotannosta on internetissä tarjolla runsain mitoin, mutta sen saavuttamien kuluttajien tietoisuuteen on haasteellista.

Suoritettu tutkimus osoittaa, että kyselyyn vastanneilla kuluttajilla olisi kiinnostusta kotimaisen maidontuotannon suhteen. Vastaajat olivat pääsääntöisesti kiinnostuneita tietämään ostamiensa maitotuotteiden kotimaisuusasteesta, tuotantoeläinten hyvinvoinnista ja laiduntamisesta sekä raaka-aineiden alkuperästä. Haasteena on, millä menetelmillä tiedosta saadaan riittävän kiinnostavaa, jotta saataisiin kuluttajien huomio kiinnitettyä ja kuinka näiden tietojen nojalla voitaisiin parantaa kotimaisten maitotuotteiden markkinointia.

LÄHTEET

<https://www.valio.fi/yritys/artikkelit/laitumella-lehma-on-aidoimmillaan/>

https://jalaka.savonia.fi/images/JALAKA/Laiduntaminen_lypsyrobottilalla_ja_laiduntamisen_kustannukset_PDF.pdf

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/76930/Havukainen_Heikki_ja_%20Murtorinne_Pekka.pdf?sequence=1&isAllowed=y

<https://www.kuopio.fi/tilastotietoa>

<https://www.joensuu.fi/joensuu-lukuina>

<https://www.kuopio.fi/maaseutualueet>

<https://tilastoapu.wordpress.com/2012/03/13/kyselytutkimuksen-luotettavuus/>

<https://www.arene.fi/wp->

[con-](https://www.arene.fi/wp-)

[tent/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?_t=1578480382](https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?_t=1578480382)

<https://www.mv.helsinki.fi/home/jmykkane/tutkielma/Tutkimusmenetelmat.html>

<https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/raportointi/raportointi.html>

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434#O2L5P27>

<https://www.luke.fi/uutinen/mita-suomessa-syotiin-vuonna-2020/>

LIITE 1

KYSELYLOMAKE

SAVONIA**Maitotuotteiden valintaan vaikuttavat tekijät****Millä paikkakunnalla asut?**

- Joensuu
- Kuopio
- Muu; mikä?

Minkälaisella alueella asut?

- Kaupungissa
- Taajama-alueella
- Maaseudulla

Työskenteletkö tai oletko työskennellyt maatalouden parissa?

- Kyllä
- En

Asuuko taloudessasi alle 18-vuotiaita lapsia?

- Kyllä
- Ei

Käytetäänkö taloudessasi eläinperäisiä maitotuotteita (mm. maito, maitojuoma, jogurtti, rahka, maitopohjainen jäätelö, juusto jne)?

- Kyllä
- Ei

Mikä on tärkein syy miksi taloudessasi ei käytetä maitotuotteita?

- Allergia
- Eettinen ja/tai ekolooginen syy
- Terveystieteellinen/ravitsemuksellinen syy
- Muu syy; mikä?

Millaisia maitotuotteita pääsääntöisesti ostat?

- Kaupan oma merkki (esim: Pirkka, Kotimaista, Pohjolan-Meijeri yms)
- Meijerin oma merkki (esim: Valio, Arla, Juustoportti, Maitomaa yms)
- Merkillä ei ole merkitystä

Kuinka paljon seuraavat asiat vaikuttavat maitotuotteiden kohdalla ostopäätöksiisi:

	Erittäin paljon	Paljon	Jonkin verran	Ei lainkaan
Brändi	☐	☐	☐	☐
Hinta	☐	☐	☐	☐
Kotimaisuus	☐	☐	☐	☐
Tuttu tuote	☐	☐	☐	☐
Markkinointi	☐	☐	☐	☐
Muu syy, mikä? <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐
Luomu	☐	☐	☐	☐

Haluaisitko lisätietoa seuraavista asioista tehdessäsi ostopäätöstä?

	Kyllä	En
Tuotantoeläinten hyvinvointi	☐	☐
Laiduntaminen	☐	☐
Raaka-aineen jäljitettävyys	☐	☐
Kotimaisuusaste	☐	☐

	Kyllä	En
Paikallisuus, lähellä tuotettua	☐	☐

Kuinka tärkeänä lypsylehmien hyvinvoinnille pidät seuraavia asioita:

	Erittäin tärkeänä	Tärkeänä	Ei niinkään tärkeänä	Ei lainkaan tärkeänä
Ruokinta	☐	☐	☐	☐
Kasvatusympäristö	☐	☐	☐	☐
Laiduntaminen	☐	☐	☐	☐
Vasikka emon kanssa	☐	☐	☐	☐
Terveys	☐	☐	☐	☐
Lajinmukainen käyttäytyminen	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐

Sinulle mieluisimmat maitotuotteet valmistettaisiin:

- pihattolehmien maidosta (lehmät vapaana navetassa, ei ulkoilua tai laidunnusta)
- ulkoilevan pihattolehmän maidosta (lehmät vapaana navetassa, ulkoilu- tai laidunnusmahdollisuus)
- luomumaidosta (pihattonavetta eli lehmät vapaana navetassa, laidunnus kesäisin ja luomurehut)
- lehmien maidosta, navettatyypillä tai laidunnuksella ei suurta merkitystä (mm. parsinavetat)
- lampaan, vuohen tms. maidosta

Mitä haluaisit vielä kertoa maidontuotannosta Suomessa?

LIITE 2

SAATEKIRJE

Hei,

Tuotantoeläinten hyvinvointi on puhututtanut viime aikoina. Laiduntamisella on katsottu olevan merkittäviä vaikutuksia lehmien hyvinvointiin ja terveyteen. Noin 87 prosentilla kotimaan lypsykarjatiloilta on laidunnusmahdollisuus.

Mitä mieltä sinä olet suomalaisen lypsylehmän hyvinvoinnista. Onko laiduntaminen tärkeä osa lehmien hyvinvointia? Millaisia asioita sinä pidät maidon tuotannossa tärkeänä? Vastaa kyselyyn ja kerro oma kantasi aiheeseen! Kyselyyn vastaaminen vie aikaasi vain minuutin ja sinun vastauksesi on tärkeä! Kysely on rajattu Joensuun ja Kuopion alueelle ja suunnattu anonyymisti kaikille. Kysely on laadittu Savonian agrologiopiskelijan toimesta osana tutkimusmenetelmä opintojaksoa.

Terveisin agrologiopiskelija Johanna Kiesiläinen

LIITE 3

VASTAUKSET AVOIMEEN KYSYMYKSEEN:

Mitä haluaisit vielä kertoa maidontuotannosta Suomessa?

Vastaajien määrä: 86

Vastaukset
Tuottajille enemmän hintaa maitolitrasta ja muutenkin huomioitaisiin tuottajille kunnon toimeentulo ja tuettaisiin maatiloja niin että kotimaisuus säilyisi....
Kumpu meijeriluotteita saisi ostettua helpommin suoraan tuottajilta, eikä lain säädöntä olisi niin raskasta.
Lehmien lajityypilliseen käyttäytymiseen ja hyvinvointiin tulisi kiinnittää huomiota entistäkin enemmän.
Erikoista, että kyselyssä ei parsinavetta -vaihtoehtoa. Kuitenkin suuri osa lypsylehmistä elää edelleen parressa. Toivottavasti tulevaisuudessa lypsylehmienkin tilanne olisi parempi ja lajityypillisen käyttäytymisen mahdollistaminen olisi itsestään selvyyttä. Toivon myös asennemuutosta kuluttajia kohtaan: maitotuotteista tulisi maksaa kunnon hinta, jolla voitaisiin kattaa eläinten hyvinvointi ja tuottajalle riittävä palkka lehdystä työstä.
Toivon, että kotimainen maidontuotanto säilyy ja niin tuotetta kuin tuottajaakin arvostettaisiin. Olen vierailut niin maito- kuin lihatilalakin ja nähnyt että lehmillä on hyvä olla ja mummoni jo aikoinaan sanoi, että huonosti hoidettu eläin ei myöskään tuota.
Lapsena oli ihanaa, kun sai tuoretta maitoa/kermaa. Ternimaitoa kun sai, oli juhlapäivä. Ihan pieninä ihmeteltiin, ei ollut mummolassa purkkimaitoa. 1970-luku ja Ruotsista tultiin Pohjanmaalle Uutta ja outoa. Mummun kanssa vietin tonkat maitolaiturille, samalla kertaa lapulle tilaus. Juustoo ja voita, nummu halus verta lettuja varten. Lehmillä oli kaikilla omat nimet, ja luonteet. Hyviä muistoja.
Haluaisin saada tietoa, että onko lehmä syönyt rehun seassa ulkomailta tuotettua soijaa. Jos on, niin missä ja miten soija on tuotettu. Ruuantuotanto tulee muuttamaan, ja sen on myös pakko muuttua. Uudet innovaatiot herättävät mielenkiinnon. Esim Afrikassa tuholaiskirkkoja on kerätty ja jalostettu kanojen ruuaksi. Tai Helsingin tuleva Solar Foods- laitos.
Käytän pelkästään luumua, jos kaupan valikoimassa. Hinnalla ei väliä, mutta pidän tärkeänä että iso eläin pääsee vapaasti jaloittelemaan ja saa oikeantaista ravintoa.
Tuotannon tehokkuutta tulisi laskea ja nautojen mahdollisuutta elää lajityypillistä elämää nostaa. Mukaan lukien elinajan pidentys ja vasikan mahdollisimman luonnollinen vieroittaminen tuotannon kustannuksella. Väitän ukoilevan pihatto-luomulehmän maitotuotteen, jolla ollut teurastus kotitilalla. Tuotantotiloilla ei saa tuottaa kärsimystä eläimille.
Toivon, että omaa luottamusta kotimaisuuteen ja eläinten hyvinvointiin ei petettäisi. Jos näin käy, luulen siirtyväni kokonaan pois eläinperäisten tuotteiden käyttäjäkunnasta.
Mietittävää, miksi viimeisen kysymyksen vastausvaihtoehdoissa ei ole parsinavetoita mainittu, kuitenkin ovat vielä melko yleisiä varsinkin pienemmillä tiloilla.
No siis ihmisenähän eivät maitoa tarvitse, ihan Jees proteiiniinlähde se on rasvatommassa muodossa, mutta muuten Suomessa harjoitetaan aivan liikaa koko alaa. Hinnat _____ aivan _____ liian edullisia. Ei maitolitra pitäisi maksaa missään nimessä alle euroa. Henkilökohtaisista ilmastoilista syistä johtuen olen siis maidoton, mutta ymmärrän maidon suomalaisen (ruoka)kulttuurin osana, mutta saisi se silti maksaa lisää, jotta a) käyttö vähentyisi b) saisi turvaa elinkeinoleen maidontuottajat.
Suunta on oikea, kun isot talot (Valio, isot teurastamot) ovat alkaneet vaatia terveydenhuollotyön tiloilla ja vieläpä setyin kriteerein. Hyvinvoinnin valvonta takaa paremmin voivat eläimet ja näin laadukkaan, eettisesti tuotetun kotimaisen elintarvikkeen
-
Itse maitotilalla työskennelleenä haluaisin että kuluttajat saisivat totuudenmukaista tietoa tiloista. Usein olen huomannut että luotetaan tietoon vaikka lähde ei olisi täysin luotettava. Esimerkiksi navetta käyntejä voitaisiin järjestää halukkaille.
Suosin kasvipohjaisia tuotteita eikä perheessämme juoda maitoa. Käytämme kuitenkin maitotuotteita kuten jogurttia ja juustoa.
Taustani huippumailokarjan 100 päättäjän yritys 20 v. Maidontuotannon koulutettu suvereeni ammattilainen, menestynyt eläinrakas osaaja. Aina säälinyt eläinten kohtaloa, parhaansa tehnyt. Traumatisoitunut rankasti näissä ristiriitojen paineissa.
Olisi kiva, että maitotiloja olisi enemmän.
Tärkeä kuluttajille ja suomalaisille.
Olin 3 vuosikymmentä sitten itse tuottaja. Maatalous on muuttunut paljon niistä ajoista eläinystävällisempään suuntaan, kehitettävää riittää varmasti vielä pitkälle tulevaisuuteen.
Lypsykarjalaiset ja maanviljelijät tekevät arvokasta työtä, josta maksetaan korvausta aivan liian vähän. Työ on elämäntapa, koska töissä ollaan lähes aina. Olen itse vaihtanut lomittajan työt parempipalkkaisempaan ja yksiosaiseen (ei kahdesti päivässä töihin lähtemistä) työhön.
Luotan että eläimiä käsitellään asianmukaisesti ja että apua osataan pyytää jos ongelmia tulee.
Ihmisen pitäisi arvostaa työtä jota tehdään 7 päivän viikossa oli arki tai pyhä, ei loma päiviä kuin muutama vuodessa. Paikka ei kohtaa työmäärään ja aina otava valmis kehittämään ja pelaamaan lainarahalla, oli riskejä miten paljon tahansa. Lomittajien saaminen on haasteellista.
Hakisin mielusti ns. tilamaitoa, mutta en ole löytänyt paikkaa.

Kysymyksestä puuttui sopiva vastaus. Navettatyypillä ei väliä kunhan on kunnon parsimatot yms ja saavat kesäisin laiduntaa. Eli ei tarvitse olla pihatto, mutta edes osan vuodesta ulkona.
Olisi jo aika tukea maatallisten mahdollisuuksia keskittyä eläinten oikeaan hyvinvointiin. Jatkuva pakollinen synnytys ja lajinvastainen hoito ei tue eläinten hyvinvointia
Suomessa tilanne on pääsääntöisesti karjan kannalta hyvä. Kun vielä viimeisistä parsinavetoista päästäisiin eroon ja ulkoilu tulisi pakolliseksi pihattoihin.
Eltei unohdettaisi, että kyseessä on eläin ei pelkkä tuotantomateriaali
Laiduntaminen ja vapaana liikkuminen erittäin tärkeää lehmien terveyden ja pitkä ikäisyyden kannalta..
Laiduntaminen ja vapaana liikkuminen erittäin tärkeää lehmien terveyden ja pitkä ikäisyyden kannalta..
Luomu ei aina tarkoita parempaa
Lypsylehmien tilanne Suomessa on monin tavoin parempi kuin ulkomailla, mutta kehittämisen varaa olisi yhä.
Se on epäeettistä ja julmaa eikä sitä pitäisi olla. Ihmiset voisivat hysäätä toisiaan jos maitoa tarvitsee. Ihminen ei nisäkkäänä tarvitse toisen nisäkkään maitoa.
Suomalainen lehmän maito on hyvää, vähän jalostettua, jos verrataan teollisim kasvisvalmisteisiin..terveellisempää ja edullisempaa ympäristölle on juoda maito kuin suosia pitkän jalostusprosessin tuotteita kuten kaurajuomat ym
Mielestäni maitokarja tuottajille isompi iltahinta tuottamasta maidosta
Kasvoin maitotilalla ja sen pohjalta vastaan: Ihmisten asenne lehmiä kohtaan on kurjistunut sen myötä kun pienliat alkoivat kadota. Lehmiä ei enää tunneta nimeltä, käsittely on väkivaltaisempaa ja välinpitämättömämpää. Koen, että ihmiset eivät enää kunnioita lehmiä yhtä paljon kuin ennen. Sama koskee kaikkia eläintuotantoja. Siksi en halua syödä eläinperäisiä tuotteita.

Vastaukset

Maksan mielelläni moninkertaisen hinnan tuotteesta, jos voin luottaa siihen että eläin voi oikeasti hyvin.
Oikeesti globaalisti menee ilmeisesti tosi hyvin, kiitos siitä! <3 Musta on ihanaa, kun lehmillä on nimet!
Parsinavetat pois, eläinten hyvinvointi tuotannon ehdoksi, luomulla kasvava kysyntä, yhteisiä hankintoja ja investointeja useamman tilan kesken, erottautumalla onnistumisia, tilatuotteet jäätelö ym. sekä tilamatkailun mahdollisuudet
On se härnskiä hommaa!
Maidon- ja lihan tuotanto on sairasta eläimiä satuttavaa epäeettistä teollisuutta, jota ei tule tukea valtion tai EU:n toimin.
Arvostan alan ammattilaisia ja toivon jaksamista aherrukseen!
Hyvä tilanne Suomessa verrattuna vaikkapa Eurooppaan. Aina voi parantaa ja laatutuotteista voin maksaa enemmän!
En tiedä miten ruokinta on suomessa mutta suosisin lajinnukaista ruokintaa, (tärkkelystä/viljaa vähemmän)
Hyviä parsinavetoita on paljon, jossa lehmät silli pääsevät ulkoilemaan. Aina ei tarvitse olla pihatto että lehmät voisivat hyvin ja tuottaisivat laadukasta maitoa. Lehmät ovat suurimmaksi osaksi tilalla työkavereita ei pelkkiä maidon tuottajia.
Toivoisin läpinäkyvyyttä ja enemmän raportointia esim videoita, joiden avulla voisi tutustua tilaan. Ja tiedon minkä meijerin tuotteista sen tilan maitoa käytetään
Suomalainen maidontuotanto on tärkeää.
Maitoa voisi tuottaa vähemmän ja laadukkaammin, hinta pitäisi olla kohdalla (huomattavasti korkeampi), ei valtio tai EU tukia eläinperäiseen ruoka tuotantoon.
Arvostan maitoläyrittäjiä erittäin paljon
Näen luomun nimenomaan eläinten hyvinvointia, varsinkin lajityypillisen käytöksen mahdollistaminen, takaavana asiana, en niinkään ravinnon puhtauden tms. takeena. Onneksi muikin karjatalous on menossa samaan suuntaan. Suomalainen lehmä on hyvissä käsissä.
Toivon että sitä arvosteltaisiin enemmän.
Asun Siliinjärvellä Toivalassa ja harmikseni lähellämme on Lappalan tila (Valo), eikä siellä lehmät ulkoile välttämättä vuoden aikana ollenkaan ja jos ulkoilevat niin hyvin pienessä aitauksessa. Nytkin on jo toukokuun loppu, eikä lehmät ole vielä päässeet ulos.

Kunhan mielikuvat ja faktat pidetään erillään, niin ei pä täs.
Mielestäni pitäisi lailla säätää tuotantoeläimille paremmat elinolosuhteet sekä pakollinen ulkoilumahdollisuus kaikille (edes kesäisin).
Tärkeintä minulle olisi että tuottaja saisi kunnon korvauksen tekemästään työstä. Mieluusti maksaisin maitoiltrasta 30senttiä enemmän jos se ohjautuisi suoraan tuottajalle
Antakaa myös pientilojen tuottaa maitoa: siellä ehditään lehmää rakastaa.
Käytän paljon maitoa ja maitotuotteita, ne ovat meillä Suomessa erinomaisia, suuri ja lämmin kiitos kaikille karjatilallisille!
Suomessa on maailman paras voi! Monesti on Oivariini paketti lentänyt mukanamme Yhdysvaltoihin kun asuimme siellä. Muutenkin kaikki maitotuotteet ovat erinomaisia.
Nykyinen lihan- ja maidontuotanto ei ole kestävä. Suomen peltopinta-alasta valtaosa käytetään eläinrehun kasvattamiseen ja laidunnukseen. Murto-osa tästä peltoalasta riittäisi kasvinviljelyyn ja iso osa jäljelle jäävästä pinta-alasta voitaisiin metsittää uudelleen maapallon hiilineluiksi.
Harmittaa kun maatalon eläimet eivät pääse ulos maidontuotanto huippu luokkaa suomessa
Se että vasikka erotetaan emästään on kauheaa ja toivoisin että asiaan tehtäisiin muutos. Myös eläinten kohtelu tiloilla on suorastaan brutaalia ja kyllä ymmärrän toki ettei kaikilla tiloilla näin ole ja että hyviäkin tiloja on ja niille toki pointsit Toivoisin eläinsuojeluviranomaisia tiloja tarkastamaan säännöllisesti.
Turhaan sorsitaan pieniä (alle 30 yksikön) karjoja. Lehmän tuntevat hoitajat osaavat parhaiten tunnistaa ongelmat . Nykyään ajetaan isoihin yksiköihin hinnalla tai muuten pakottamalla .
Olen lapsuuteni kasvanut maatilalla ja siihen aikaan 80-luvulla oli parsinavetoja ja lehmillä vähän liikkumistilaa, talvella ei ollenkaan, kesällä laidun. Vasikan syntyessä, vasikka vietiin omalle alueelle muiden vasikoiden joukkoon, äiti lehmän kanssa ei saanut olla. Tällaisesta minulle tulee erittäin surullinen olo ja halu, että en halua enää ostaa maitotuotteita. Tiedostan myös, että parsinavetat taitavat olla nykyään vanhanaikaisia. Jos tietäisin, että lehmät saavat vapaasti liikkua navetassa ja paljon laidunmahdollisuutta ja vasikka saa olla emonsa lähellä enemmän poikimisen jälkeen, niin Tällaisesta tilalta haluan ostaa maitotuotteeni. 80-luvun jälkeen maitotilat ovat varm j kehittynyt ja eläimiä kohdellaan paremmin, inhimillisemmin. Mutta monesti, kun ostan maitotuotteita kaupassa, mielein että onkohan tätä lehmää kohdeltu inhimillisesti ja monesti harkitsen kin vegaaniksi ryhtymistä koska pelkään ostavani tuotteita, jotka ei ole tuotettu inhimillisesti.
Maidon hinnalla ei ole merkitystä, kun vain saisimme aina kotimaista, kaikinpuolin hyvinvoivien eläinten (lehmien) maitoa. Lisätietoa haluaisin siitä, saavatko lehmät koskaan "vasikoinivapaata" ja kärsiikö ne siitä, että jatkuvasti ovat tiineenä ja/tai lypsäviä?
Morimuotoisen luonnon edistäminen laiduntamalla
Omavaraisuus säilytettävä. Enemmän arvostusta maidontuottajille.
Tuottajille kohtuu hinta!
Tuottajien inhimillinen reaktio esim. kaurajuomien tuloon on ymmärrettävä, mutta keskusteluissa on noussut esille jyrkenevä kahtiajako. Etenkään pientuottajalla ei ole mahdollisuutta sen enempää pohtia elinkeihonsa eettisyyttä, eläinten tai ympäristön kannalta. Tähän tulisi pohtia puuttumiskeinoja valtakunnan tasolla.
On erittäin tärkeää, että maidontuotanto yms. sen jatkotuotteiden tuotanto pysyy Suomessa. Jos tulisi tilanne, jossa jokainen maa joutuisi itse huolehtimaan omista ruoka yms. aineista, jos Suomessa ei olisi omaa tuotantoa, ei olisi kohta ruokaakaan.
Kiitos heille jotka tuottavat meille hyviä maitotuotteita
Pidän erittäin tärkeänä asiana, ettei Suomessa käytetä antibiootteja kuin tarpeeseen, lisäksi uskon, että pääsääntöisesti Suomessa pidetään eläimistä paremmub huolta kuin esim. Keski-Euroopassa ja Yhdysvalloissa.
On erittäin tärkeää jatkaa kotimaista ruokatuotantoa. Eläinten hyvinvointi voi näkyä hinnassakin. Jokaisen tulisi saada valita kotimaista turvallista ruokaa. Tukien ansiosta se on mahdollista. Myös henkistä tukea tulisi olla ajoissa helposti saatavilla. Tehokkuus ei ole tärkeämpää kuin hyvinvointi.
kaiken maidontuotannon tulisi olla vähintään luomutasoa
Tärkeintä on, että maidontuotanto säilyy Suomalaisena jatkossakin. Arvostan!
-

Vastaukset

Ihmisille pitäisi valaista esim. Miksi kaikkialla ei vasikan vierihoido ole mahdollista, sehän ei ole lehmän eikä vasikan kiusaamista, vaan molempien parhaaksi, jos resursseja vierihoidon ei ole. Myös lehmien elämää pihatossa pitäisi esitellä, vaikka ulkoilumahdollisuutta ei olisi. Eihän ne lehmät kärsi siitä, ettei ulos pääse, kun pihatossa on kaikki muu mitä tarvitsevat.
Erittäin tärkeää säilyttää tuotanto Suomessa. Suomalainen ruoka on puhtaampaa.
Käsitykseni mukaan pahimmillaan lehmän seisoo käytännöllisesti katsoen koko ikänsä niin, että sen takajalat ovat riitän päällä. Mielestäni se on lehmän kidutusta.
Käsitykseni mukaan pahimmillaan lehmän seisoo käytännöllisesti katsoen koko ikänsä niin, että sen takajalat ovat riitän päällä. Mielestäni se on lehmän kidutusta.
Koen, että maidontuotanto perustuu vanhanaikaisiin käsityksiin sekä eläinten häikäilettömään, epäinhimilliseen hyväksikäyttöön. Tehomaidontuotannosta tulee luopua välittömästi sekä kaikesta maidontuotannosta asteittain. Tuotanto kuormittaa merkittävästi ympäristöä ja haitat yleisesti ylittävät kirkkaasti hyödyt. Maitoa pidetään kulttuurissamme harhaisesti osana terveellistä ruokavaliota, vaikka maidon ravintosisältö on helposti korvattavissa ekologisemmilla, eettisemmillä ja terveellisillä valinnoilla.
Yleisesti luotan Suomalaiseen maidontuotantoon ja uskon eläimiä kohdeltavan pääasiassa hyvin. Mieluusti kuitenkin tukisin ostovalinnoilla ns.pientuottajaa, kuin jättinavetoita. Suosisin sellaista tuottajaa jonka lehmillä on nimet, ne saavat hoitaa vasikkansa, pääsevät kesällä ulos ja niistä huolehditaan yksilöinä. Tehokkuudentavoittelu on mennyt jo liian pitkälle, mm.vasikkakasvatamot on kuvottavaa toimintaa.
Suomalaiset eivät ymmärrä milen epäeettistä maidon tuotanto on.
Haluaisin, että lehmät saisivat elää vapaasti omannäköistä elämäänsä, saaden monipuolista ja ravinnerikasta ruokaa. Ei lehotuotantoa.
Ruokahuollon omavaraisuus vaarannettu kun perustuotanto sjettu alas.
Viimeiseen kohtaan. Parsinavetta ok. Jos laidunnetaan kesät ja talvella ulkoilumahdollisuus. Robottinavetta ei ole onni ja autuus jos lehmät eivät pääse ulos..sanoin huonompi.
Ettei sitä markkunoitaisi tärkeänä asiana lapsen kehitykselle. Lapsi saa muuatakin samat vitamiinit, eikä maito ole niin tärkeä osa mitä monet luulee.